

Prognozuojama, kad iki 2025 metų pasaulyje apie 15 procentų registruojamų naujų automobilių bus elektromobiliai. Daugiausiai šių ekonomiškų ir ekologiškų automobilių riedės besivystančių šalių keliais. Tokius duomenis skelbia vienos didžiausių pasaulyje audito ir finansinių konsultacijų bendrovė, atlikusi tarptautinės automobilių pramonės vadovų apklausą. Ekonomiškai stipriose Europos valstybėse elektromobilių idėja jau dabar sėkmingai įgyvendinama: visuomenės ir valdžios institucijų bendradarbiavimas kuria patrauklias sąlygas rinktis elektra varomas mašinas.

Kodėl elektromobilių infrastruktūra Lietuvai įdomi?

Lietuvoje ateities mašinų kol kas negausu. Tačiau grupė entuziastų, patikėję šia perspektyva ir susibūrę bendram darbui, skatina elektromobilių pramonę bei paplitimą Lietuvoje. Lietuvos elektromobilių asociacija (LEA) savo oficialiame tinklapyje tikina, jog, atsižvelgiant į intensyvią klimato kaitą, atsirandančias taršos problemas bei kylančias naftos kainas, elektromobilis tampa realia ir praktiška alternatyva paprastai mašinai. Bet ar ir nedidukėje Lietuvoje sulauksime šio perversmo? Šiandien lietuviams tai tėra tik

brangus malonumas ir labiau „žalioji mada“, nei praktiškas pasirinkimas.

Pastarieji dešimtmečiai visiems mums buvo lemtingi, bandant suvokti žmogaus santykį su gamta, aplinka ir technologijomis. XXI-asis amžius tapo draugišku: nebe industrinis, o skatinantis kurti darnų ir suderintą technikos, pramonės, verslo ir žmogaus įprasto gyvenimo pasaulį. Šios vizijos nėra vien gražūs žodžiai – į atskiras grupes šiandien besiburiantys žmonės kuria planus, kuriuos pamažu įgyvendina. Ne išimtis ir transporto technologijų sritis. Vakariečiai sėkmingai diegia aplinką tausojančias idėjas, keisdami kuro mašinas į vandeniliu ir elektra varomas transporto priemones.

Lietuvoje į elektromobilius kol kas žiūrima atsargiai, nepaisant to, kad elektromobilių idėja Lietuvai turėtų būti įdomi dėl daugelio aspektų: mažesnės taršos, energijos efektyvumo siekimo, BVP augimo, elektros energijos vartojimo balansavimo ar mokslinio potencialo panaudojimo.

„Vienaip ar kitaip elektra varomas transportas yra praktiškai vienintelė reali alternatyva ateities transportui, nes gali naudoti atsinaujinančią (saulės, vėjo) energiją. Naudojant tokią energiją, Lietuva būtų mažiau priklausoma nuo naftos ir rusiškų dujų kainų“, – teigia LEA valdybos pirmininkas Laurynas Jokužis.

Galimybės Lietuvoje įsigalėti elektromobiliams lygiai tokios pačios kaip ir bet kurioje kitoje Europos šalyje. L. Jokužio teigimu, dabar tinkamas laikas elektromobilių infrastruktūrai Lietuvoje vystyti, kadangi mes esame įdomūs užsienio partneriams, todėl tai būtų puiki galimybė prisitraukti užsienio investicijų.

Lietuviai atsargiai vertina elektra varomus automobilius

Lietuvoje įstatymas, leidžiantis perdaryti automobilius į elektromobilius, įsigaliojo tik 2011 m. lapkričio mėn., todėl perdarytų automobilių įregistruota vos keletas. Pirmasis Lietuvoje įregistruoto elektromobilio šeimininkas džiaugėsi žurnalistams savo teisingu pasirinkimu, juokaudamas, jog tereikia ryte ištraukti laidą iš rozetės ir galima laisvai judėti. Ir labai pigiai – už 9 litus galima nuvažiuoti 100 km. Tokie skaičiai iliustruoja elektromobilio eksploatacijos patrauklumą. Visgi, elektromobilis yra brangi investicija. Visi mašinos pertvarkymo darbai, naudojant lietuvišką elektroninę įrangą, kainuoja apie 50 tūkst. litų. Tokia investicija atsiperka per 5–7 metus, todėl dauguma žmonių elektromobilių perspektyvas mūsų šalyje vertina skeptiškai. Kaip bus ateityje, priklauso nuo valstybės pozicijos. Pvz., Norvegijoje, Danijoje paprastiems automobiliams taikomi mokesčiai, o elektromobiliai nuo tų mokesčių atleidžiami, todėl automobilių kaina tampa panaši.

„Didžiąją dalį elektromobilio kainos sudaro akumulatoriai, kurių kainos per pastaruosius dvejus metus krito net 60 proc., todėl sunku prognozuoti, kaip jos keisis ateityje. Visgi gali būti, kad po dešimties metų elektromobilis bus kur kas pigesnis už vidaus degimo varikliais varomus automobilius, kadangi jis iš esmės yra paprastesnis“, – pozityviai deklaruoja L. Jokužis, akcentuodamas, jog ateityje tai tikrai nebus vien turtuolių transportas.

Dabartiniai elektra varomi automobiliai turi keletą neabejotinų privalumų – tai menkai priklausomos nuo naftos atsargų ir kainų transporto priemonės. Jos visiškai neteršia gamtos ir jomis daug pigiau nuvažiuoti tą patį atstumą. Tuo pat metu jie dar labai netobuli – nuvažiuoti vienu ypu gali nedaug (realiai – iki 150 km), akumulatoriai kraunasi ilgai, jie brangūs ir nėra 100 proc. ekologiški, jeigu elektra, kurią jie naudoja, gaunama deginant anglį. Artimiausioje ateityje turėtų būti rastas sprendimas kardinaliai keisti baterijas, kad jos būtų bent kelis kartus talpesnės, todėl mokslininkai visais būdais stengiasi jas tobulinti.

Laukiama valdžios iniciatyvų

Kol kas – tik „žaliosios“ energetikos mada

Šiandien elektromobilis skirtas važinėti mieste, nors jau yra elektromobilių, įveikiančių 300–500 km vienu įkrovimu, bet atitinkamai didesnė ir jų kaina. Elektromobilis kol kas įsivaizduojamas kaip 2-as automobilis šeimoje, skirtas važinėti mieste, nedideliais atstumais.

Visgi Lietuvoje elektromobilių perversmas dar neįjuntamas. Vertinant šiandieninę situaciją, vairuotojus baugina didelė mašinos kaina, mažas įkrovimo stotelių skaičius, gedimo atveju neaišku, kur ieškoti skubios pagalbos.

„Deja, elektromobilių populiarėjimą Lietuvoje šiuo metu daugiau nulemia „žaliosios“ energetikos mada, kuri labai ryški visame pasaulyje. Šių mašinų populiarėjimas bus ryškesnis, kai jie bus ekonomiškai naudingi“, – sako L. Jokužis, primindamas, kaip visai dar neseniai panašiai buvo kalbama apie kompiuterius ar mobiliuosius telefonus. Neprabėgo nei 10 metų ir viskas neįtikėtinais pasikeitė. Anot LEA valdybos pirmininko, tikėtina, kad šiomis dienomis Lietuvos vartotojus bauginanti naujovė, nespėjus nė pajusti, taps visų mylima transporto priemone.

„Tyliai važiuoja, neteršia aplinkos, iš namų visada išvažiuoji „pilnu baku“, labai smagu žiūrėti į kylančias kuro kainas degalinėse“, – šypsosi pašnekovas, vardindamas elektromobilio privalumus.